

IKAROS

organ oficjalny

Związku Stowarzyszeń Filatelistycznych w Polsce

Miesięcznik Filatelistyczny — Revue Philatélique Mensuelle
Philatelic Monthly — Monatliche Briefmarken-Zeitung.

Komitet Redakcyjny: Jan Dądziński, Wiktor Hermanowski, Antoni Łaskiewicz, Stanisław Mikstein, Marian Niklewski, Włodzimierz Rachmanow, Stanisław Rembieliński, Józef Tislowitz.

Adres Komitetu Redakcyjnego: Warszawa 1, Senatorska 10-50.

Adres Administracji: Białystok, Pierackiego 127.

Prof. Stanisław Mikstein.

Znaczki I Polskiego Korpusu gen. Dowbor-Muśnickiego.

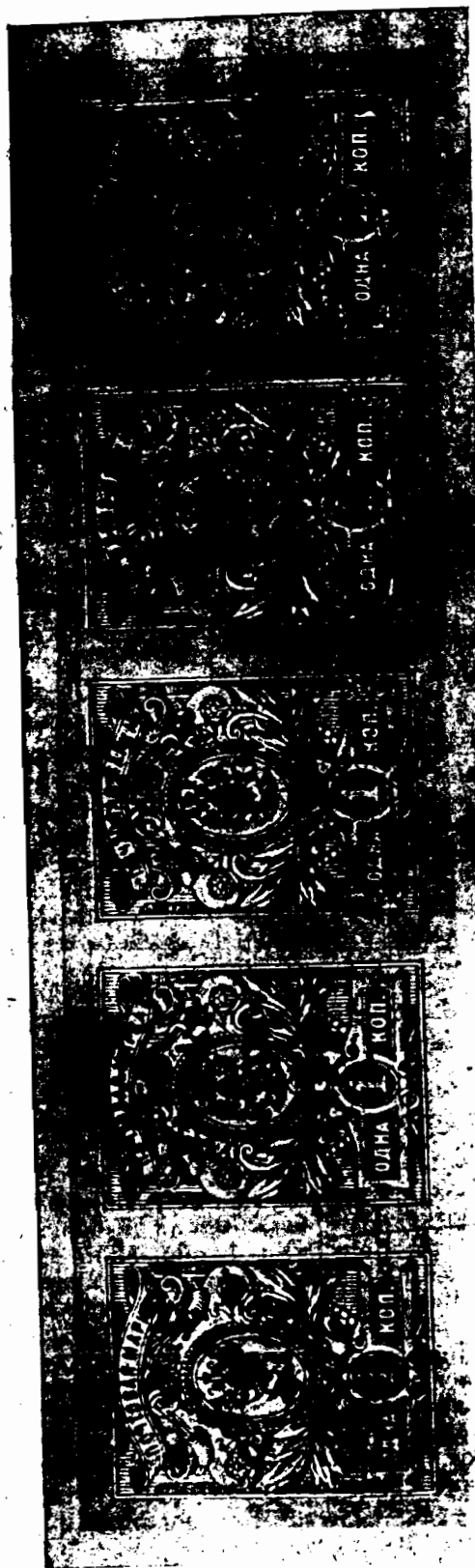
1. WSTĘP.

Niniejsze studium, mające na celu umożliwienie samodzielnego sprawdzania autentyczności nadruków znaczków Polskiego Korpusu gen. Dowbor-Muśnickiego, zawiera poza szczegółowymi opisami projektów i definitywnych nadruków, ich wymiarami i cechami indywidualnymi, wiadomościami o budowie i układzie form drukarskich, stemplach-kasownikach oraz najbardziej rozpowszechnionych falsyfikatach,—przede wszystkim bardzo obfity materiał ilustracyjno-porównawczy. Brak bowiem takiego opracowania umożliwiał fałszerzom wyzysk polskich filatelistów.

Celem ujęcia całości poruszonego tematu, przedstawimy krótko historię powstania tych znaczków. Zostały one wydane do użytku neutralnej formacji wojskowej, utworzonej z żołnierzy-polaków z byłej armii rosyjskiej pod dowództwem gen. Dowbor-Muśnickiego, w okolicy Bobrujska. Przy organizowaniu administracji tej formacji na okupowanym terenie, zorganizowano na podstawie rozkazu Dowódcy Korpusu z dnia 27 marca 1918 r. także i pocztę, która zaczęła swą działalność pod oficjalną nazwą „Poczty Polowej”. Wszystkie czynności spełniali wprawdzie wojskowi, jednakowoż poczta ta przyjmowała również i korespondencję prywatną. W maju 1918 r. dysponowała ona pięcioma urzędami, a to Centralnym w twierdzy Bobrujsku i oddziałami—w Bychowie, Rohaczewie, Mohylowie i Złobinie. Projektowane otwarcie filij w Osipowiczach, Urzeczcu i mieście Bobrujsku—nie doszło do skutku z powodu rozwiązania Korpusu.

W czasie swego krótkiego funkcjonowania poczta Korpusu wypuściła do obiegu dwa wydania znaczków pocztowych, powstałych przez opatrzenie polskimi nadrukami znaczków rosyjskich, znalezionych na poczcie w Bobrujsku. Znaczków tych używano również jako stempli do uiszczania opłat. Użyte jako stemple, były one kasowane pieczęciami służbowymi lub przekreślane czarnym atramentem.

2. PROJEKTY NADRUKÓW.

Projekty nadruków jak i odbitki wszystkich stempli, używanych przez Poczta Polową Korpusu, znane mi są z arkusza, wypożyczonego do niniejszego opracowania ze zbiorów p. dra Józefa Tislowitza, prezesa Krakowskiego Towarzystwa Filatelistów.

Arkusz ten wymiaru 44,5 × 35,2 cm, po prawej stronie, zreprodukowanej w pomniejszeniu na załączonym rys. 3, obejmuje projekty nadruku, tudzież definitywne znaczki wraz z wysokością nakładu, zatwierdzeniem i podpisem gen. Dowbor-Muśnickiego, po lewej zaś stronie, której reprodukcję podam przy omawianiu pieczęci, — podobnie zestawione są odbitki wszystkich stempli pocztowych Korpusu Polskiego.

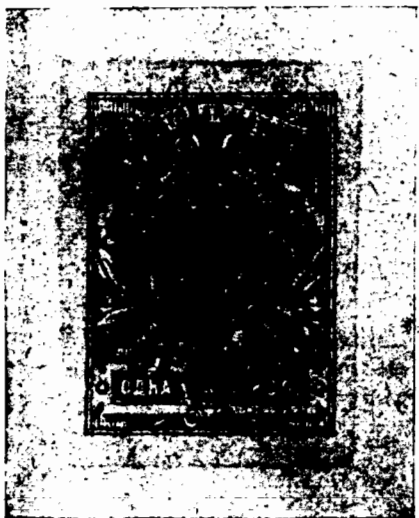
Rys. 1. Niezatwierdzone projekty nadruków.

Ta prawa strona arkusza, zatytułowana u góry: „Autentyczność marek pocztowych mających obrót w Okupacji I-go Polskiego Korpusu i wzory przedstawione do zatwierdzenia przez Poczta Polową przy Szt. Korpusu” — posiada po lewej stronie pod napisem „Wzór marek przedstawionych do zatwierdzenia” pasek z pięciu żółtych ciętych znaczków po 1 kop., z których każdy opatrzony jest innym projektem nadruku. Pasek ten podaje jeszcze raz osobno w powiększonej reprodukcji na rys. 1, z doskonale widocznymi tymi pięcioma projektami nadruków. Niezatwierdzenie tych projektów zwalnia mnie od dalszych ich opisów. Po prawej stronie, obok poprzednio wymienionych projektów, pod napisem „Zatwierdzono”, znajduje się również na 1-kop. znaczku projekt, użyty następnie do przedruku znaczków I wydania. Ten zatwierdzony projekt (rys. 2) zgadza się tylko w zasadniczym zarysie z definitywnymi nadrukami. Różnice wy-

Rys. 3. Prawa strona arkusza, obejmującego projekty i definitywne znaczki z zatwierdzeniem i podpisem gen. Dowbor-Muśnickiego.

stępują zarówno w wykończeniu liter napisów, jak przede wszystkim w rysunku korony, jej ukośnym położeniu na głowie orła, rysunku skrzydeł — głównie prawego, ułożeniu nóg orła, oraz szerokości ogona. Różnice te wskazują nam, że rysunki definitywnych nadruków znaczków I wydania przy wykonywaniu form przedrukowych zostały wykonane powtórnie, a dotyczący zatwierdzony projekt był tylko zasadniczym wzorem, jak te nadruki mają wyglądać. Przy tym powtórnym wykonaniu nietylko szczegóły zostały dokładniej opracowane, ale także i sam ogólny zarys uległ drobnym zmianom.

Rys. 2. Zatwierdzony projekt nadruku, użyty dla II wydania.

Pod napisem „Przerabiane w drukarni prywatnej w m. Bobrujsku”, znajdującym się poniżej tych projektów, — są wylepione wszystkie wartości znaczków I wydania oraz podany ich nakład.

W dolnej części wymienionej połowy arkusza — pod napisem „Przerabiane w drukarni Sztabu Korpusu w Twierdzy” — są wylepione wszystkie wartości znaczków II wydania, przy czym ich nakład dla każdej wartości jest podany sumarycznie dla ciętych i ząbkowanych, z wyjątkiem znaczka po 1 Rub/3 kop.

U samego dołu znajdują się napisy: pismem ręcznym „Zatwierdzam (znak nieczytelny) 27/III. 18”. i niżej — maszynowym „Dowódca I-go Polskiego Korpusu Jenerał-Porucznik”, oraz własnoręczny podpis „J. Dowbor Muśnicki”.

Arkusz ten, nawet w razie zestawienia go tylko do celów filate-

Rys. 4. Facsimile podpisu gen. Dowbor-Muśnickiego.

listycznych, jest bardzo doniosłym dokumentem, albowiem podaje on: 1) wszystkie projekty nadruków, zarówno niezatwierdzonych jak i przyjętego, 2) wysokość nakładów, oraz 3) ustala miejsce wykonania nadruków, przy czym odnośne dane są potwierdzone własnoręcznym podpisem gen. J. Dowbor-Muśnickiego (rys. 4).

(Dalszy ciąg nastąpi).

Ludwik Steinbach.

Galicyjskie pieczęcie i pieczętki pocztowe oraz odręczne adnotacje na listach z okresu 1772 — 1817 r.

(Dodatek do pracy p.t. „Austriacka Poczta na Ziemiach Polskich w latach 1772 — 1816”).

Pieczęcie i pieczętki pocztowe.

Ze wszystkich pieczęci lakowych i pieczętek tuszowych, jakich używała poczta w Europie, posiadała Austria niezaprzeczenie najróżnorodniejsze i najpiękniejsze, a przyczyn tego zjawiska należało się dopatrywać przede wszystkim w tym, że ich wykonanie pozostawiono po części pocztmistrzom. Tyczy to zwłaszcza galicyjskich pieczętek tuszowych, u których stwierdzamy wpływ, oprócz innych, również i niedawnych polskich wzorów, podczas gdy pieczęcie lakowe, jako będące stosunkowo mniej w użyciu i sporządzone z lepszego materiału, przechodziły wszędzie słabsze ewolucje i zmieniały się na ogół tylko równocześnie z pieczęciami wszystkich urzędów państwowych, n.p. po ustaleniu nowego wzoru orła państwowego. Wpływ niedawnej przynależności Galicji do Polski uwidacznia się w tym, że pierwsze galicyjskie tuszowe pieczętki pocztowe są wzorowane na polskich, jedynie ze zmianą korony królewskiej na orła austriackiego, lub napisów polskich na niemieckie, podczas gdy napisy łacińskie pozostały gdzieś jeszcze dłużej w użyciu.

Pieczęcie lakowe były używane przez wszystkie urzędy pocztowe, zarówno stacje pocztowe jak i zbiornice listów, natomiast pieczętki tuszowe spotykamy w tym czasie wyłącznie przy Wyższym Urzędzie Pocztowym we Lwowie i tylko przy niektórych urzędach pocztowych rozdzielczych.

W wypadkach przeniesienia stacji pocztowej do innej miejscowości i zmiany jej nazwy, zdarzało się nieraz, że pocztmistrz jeszcze po wielu latach posługiwali się pieczęciami lub pieczętkami z poprzednimi już nieważnymi napisami i dopiero po doniesieniu o tym WUP¹⁾, prosili o sporządzenie nowych z właściwymi napisami. Działo się to w Podgórzu w sierpniu 1784 r. z dawną pieczętką z Kazimierza²⁾, oraz w Podhorcach z dawną pieczęcią z Jaryczowa.

¹⁾ WUP = Wyższy Urząd Pocztowy.

²⁾ Archiwum Państwowe we Lwowie: dziennik podawczy guberni 1816 h. 19.580 z 20. 8. 1784 r. i dziennik podawczy guberni Exh. 21.227 z 29.1784 r.

Pieczenie lakowe.

Pieczeni lakowych używano zasadniczo do czterech różnych celów:

1) do zalakowania pakietów i listów osobistych, pisanych i wysyłanych przez pocztmistrzów,
2) na dokumentach, jako pieczęć urzędowa obok podpisu pocztmistrza,

3) do zalakowania prywatnych listów wartościowych, które nadawcy musieli przedkładać na poczcie w stanie otwartym i które po przeliczeniu, wzgl. oszacowaniu zawartości, były podwójnie — wewnątrz i zewnątrz — pięciokrotnie lakowane, a to trzykrotnie pieczęcią własną nadawcy i dwa razy pieczęcią służbową urzędu pocztowego¹⁾,

4) do zalakowania na obu skrzydłach i po środku kartowanych pakietów listowych, przeznaczonych dla jednej i tej samej stacji pocztowej, jak i do olakowania obu ściągniętych końców sznura przy torbach pocztowych²⁾.

Do archiwów i rak prywatnych mogły zatem dojść tylko pieczenie lakowe, używane ad 1) do 3). Listy pisane i wysyłane przez pocztmistrzów były niewątpliwie o wiele rzadsze od listów wartościowych, pieczętowanych pięciokrotnie dwoma pieczęciami. Jeszcze rzadszymi były dokumenty, oświadczenia, rozrachunki itp., na których została umieszczona zwyczajowo pieczęć lakowa obok podpisu pocztmistrza.

Z tego okresu znamy dotychczas tylko cztery pieczenie lakowe, znajdujące się na dokumentach przechowywanych przez Archiwum państwowe we Lwowie, używane 1) w Przemysłu w r. 1792, 2) przez WUP we Lwowie w r. 1808, 3) w Brzesku w r. 1808 i 4) w Zaleszczykach w r. 1810, poza tym piątą ze wzoru, odbitego jako pieczęć tuszową, w Nowym Sączu w r. 1792³⁾.

Opisana przez prof. Miksteina pieczęć lakowa z napisem w polskim języku „ze Lwowa”, a znajdująca się w zbiorach XX. Czartoryskich w Krakowie, o której pisze autor „prawdopodobnie wycięta z listu niewiadomego pochodzenia i czasu”, datuje się najprawdopodobniej z czerwca lub lipca 1809 r., gdy we wschodniej Galicji wybuchło powstanie na rzecz Księstwa Warszawskiego i we Lwowie utworzył się „Centralny Tymczasowy Rząd”. Według wiadomości archi-

¹⁾ Norm. i Exh. 6.293 z 20.6.1783 r. i Norm. 7.142 ex 1786.

²⁾ Norm. i Exh. 6.293. z 20.6.1783.

³⁾ Prof. Mikstein: Pieczenie pocztowe na ziemiach Polskich w XVIII wieku.

walnych, przedłożył WUP we Lwowie swój okresowy rachunek za czas od 5. lipca 1808 r. do 30. kwietnia 1810 r., w którym, między innymi pozycjami, znajdowała się jedna, wyszczególniona jako „kilka pieczęci urzędowych, w tym jedna z polskim napisem” (als auch für beygeschaffte Amtssigille, worunter ein pohnischer ist) i który to rachunek kamiera uznała (dekr. z 30. września 1810 r.)¹⁾. Pieczęć powyżej opisana mogła powstać niewątpliwie tylko w czasie istnienia Centralnego Tymczasowego Rządu, a więc w czerwcu 1809 r. i wykluczam wszelką inną możliwość, ponieważ język polski w owym czasie nie był jeszcze dopuszczony do używania go w służbie. O ile zatem pieczęć ta pochodzi z okresu porozbiorowego, jest to jej jedyne wytłumaczenie.

Opisy znanych pieczęci lakowych.

Brzesko.

Z 1808 r.: pieczęć owalna, obwiedziona dwoma wypukłymi i dwoma wklęsłymi liniami, o średnicy poziomej 22 $\frac{1}{2}$ mm, pionowej 26 $\frac{1}{2}$ mm. U góry dwugłowy orzeł z koroną cesarską, pod nim trąbka pocztowa. Z gardzieli orłów wychodzą pióra w kształcie koła, wokoło dzioba i końca języka, aż do głów orła w miejscach ponad oczyma. Krzyż u korony dotyka pierwszej linii obwódki wypukłej. Wysokość orła 14 $\frac{1}{4}$ mm. Poniżej trąbka pocztowa zwrócona ustnikiem w lewo, wys. 4 $\frac{1}{2}$ mm, dług. 11 mm. W dolnej połowie pieczęci mieści się napis na wstędze, idącej wzdłuż brzegu: „K.K.P.A. BRZESKO“ (Kaiserliches Königliches Post Amt Brzesko). Wstęga o szerokości 2 $\frac{1}{2}$ mm, rozpoczyna się nieco wyżej od poziomej osi owalu i jest zakończona na obu końcach dwoma skośnymi ścięciami.

Lwów.

R. 1808 r.: pieczęć owalna, obwiedziona jedną wypukłą i jedną wklęsłą linią, o średnicy poziomej 31 $\frac{1}{2}$ mm, pionowej 35 mm. Prawie po środku dwugłowy orzeł z koroną cesarską, pod nim mała trąbka pocztowa. Nad obu głowami orła małe korony. Orzeł trzyma w prawej łapie berło, w lewej jabłko. Krzyż u korony dotyka pierwszej linii obwódki wypukłej. Wysokość orła 25 $\frac{1}{2}$ mm, szerokość 21 $\frac{1}{2}$ mm. Poniżej trąbka pocztowa zwrócona ustnikiem w prawo, wys. 3 mm, dług. 8 mm. Wzdłuż całej obwódki napis: „K. K. HAUPT OBER POST AMT LEMBERG“, poczynając się koło korony i idący od prawa w dół i w lewo do góry.

(Dalszy ciąg nastąpi).

¹⁾ HRB. Exh. 31.136 z 8.9.1810.

Włodzimierz Rachmanow.

Wystawa Filatelistyczna w Slagelse (Dania).

W dniach od 2 do 6 września rb. odbyła się w Slagelse wystawa filatelistyczna o charakterze międzynarodowym, zorganizowana przez Duńską Unię Filatelistyczną, z okazji 10-lecia swego istnienia. Do udziału w wystawie dopuszczeni byli zbieracze, należący wyłącznie do związków i klubów filatelistycznych, wchodzących w skład Międzynarodowej Federacji Filatelistycznej.

Wystawę, w której wzięło udział 130 wystawców z 167 eksponatami, w tym 26 obcokrajowców z 33 eksponatami, można śmiało zaliczyć do jednej z bardzo udanych imprez tegorocznych. Planowe rozmieszczenie eksponatów w dużej i dobrze oświetlonej sali kongresowej hotelu „Casino” robiło bardzo dodatnie wrażenie. Prócz głównej sali, część eksponatów umieszczono również w drugiej sali na I piętrze oraz na balkonach, otaczających główną salę.

W klasie honorowej znajdował się tylko jeden eksponat Duńskiego Muzeum Poczto-Telegraficznego, zawierający zbiór kasowników pocztowych Danii od chwili wprowadzenia znaczków pocztowych, wszystkie kasowniki okolicznościowe, oraz stemple poczt okrętowych, kursujących pomiędzy Danią z jednej strony, a Niemcami i Szwecją z drugiej. Prócz tego Muzeum to wystawiło fragment generalnego zbioru znaczków pocztowych, a mianowicie — komplet Stan. Zjedn. Ameryki Półn., kilku państw wschodniej Azji, Konga i in. Eksponaty Muzeum zostały wyróżnione honorową plakieta połączoną.

Poza konkursem wystawił p. Banemann z Kopenhagi dwa specjalizowane zbiory Finlandii i Szwecji, zawierające tak piękny materiał znaczkowy, jaki spotyka się bardzo rzadko. Eksponaty te były wystawione poza konkursem, ponieważ na poprzednich czterech wystawach krajowych właściciel ich otrzymał już złote medale i nagrody honorowe, to też Jury w uznanie tego wyraziło p. Banemannowi swoje powinszowanie.

Pierwsze nagrody w postaci dużych połączonych plaket otrzymali następujący wystawcy:

1) Hans Soefelde, Odense, za dwa eksponaty, za zawierające znaczki i stemple duńskie z 1851-1875 r.

2) Stowarzyszenie Filatelistów w Frederiksberg, na zbiorowy eksponat swoich członków, przy czym Jury wyraziło swoje specjalne uznanie członkowi Nr. 121 za wyjątkowo piękny zbiór Norwegii.

3) Louis Frei, Zürich, za zbiór Szwajcarii 1843—1900 r. stemplowany i 1900—1938 r. niestemplowany w blokach.

4) Jan Poulie, Amsterdam, za 6 eksponatów, zawierających specjalizowane zbiory Holandii, Rosji, Estonii, Łotwy, Litwy i stempli Łotwy. Zbiory p. Poulie znane są częściowo z rozmaitych wystaw międzynarodowych.

5) Karol Hallberg, Norrköbing (Szwecja), za nadzwyczaj starannie opracowany i pięknie zademonstrowany zbiór znaczków wkleślodrukowych Szwecji wydań 1920—1938 r. Zbiór ten został nagrodzony na międzynarodowej wystawie w Pradze złotym medalem i nagrodą honorową.

6) Franz Bisecke, Berlin, za zbiór znaczków Norwegii w walucie skillingowej i za specjalizowany zbiór jednego znaczka niemieckiego 50 fen. Nr. 44.

7) Erik Wahlström, Helsingfors, za specjalizowany zbiór Finlandii.

8) Arthur Probst, Odense, za zbiór znaczków Europy.

9) Mjr Ludwik Steinbach, Lwów, za zbiór stempli przedfilatelistycznych Galicji 1772—1850 r., znany z tegorocznej wystawy warszawskiej, na której został odznaczony złotym medalem i nagrodą honorową.

Prócz tych 9 pierwszych nagród, Jury w składzie pp. Brockska, Nielsena, Soerensena (Dania), Ressela, Rasche (Niemcy), Zwolle (Holandia) i Wł. Rachmanowa (Polska) przyznało wystawcom jeszcze następujące plakiety: 9 dużych srebrnych, 13 małych srebrnych, 11 dużych brązowych i 28 małych brązowych.

W czasie trwania wystawy odbył się również zjazd delegatów Duńskiej Unii Filatelistycznej, na który przybyło ze wszystkich zakątków Danii z górą 50 delegatów, zrzeszonych w Unii stowarzyszeń i klubów filatelistycznych.

Tak liczny udział dowodzi niechybnie, że filatelistyka w tym małym państwie stoi na bardzo wysokim poziomie, czego drugim dowodem jest to, że wystawa, o której piszę, zgromadziła moc ciekawych eksponatów oraz była bardzo licznie zwiedzana, chociaż Slagelse, w którym odbywała się wystawa, nie należy do dużych miast i liczy zaledwie około 20.000 mieszkańców.

Z okazji wystawy poczta duńska wydała specjalne znaczki nadrukowe wartości 5 öre w ten sposób, że każdy drugi znaczek w arkuszu otrzymał następujący nadruk w kolorze czerwonym: „D. F. U. / FRIM-UDST./ 1938”. Parę takich znaczków sprzedawano po 15 öre, przy czym nadwyżka 5 öre przeznaczona była na fundusz wystawowy. Nakład wynosił 8.000 arkuszy, czyli 400.000 parok.

W dniu zamknięcia wystawy, t.j. 6 września odbył się okolicznościowy lot pocztowy z Slagelse do Kopenhagi, podczas którego specjalny samolot zabrał około 8.000 listów i kartek pocztowych, ostemplowanych specjalną pieczęcią.

Z Życia Stowarzyszeń Filatelistycznych.

Stowarzyszenie Filatelistów w Radomiu.

Na nadzwyczajnym walnym zebraniu, odbytym w dniu 2 czerwca br., wybrano nowy zarząd Stowarzyszenia Filatelistów w Radomiu w następującym składzie: prezes — Z. Górski, wiceprezes — Laterman, sekretarz — S. Konczak, skarbnik — J. Krassowski, oraz członkowie — W. Bełkowski i Chagowski.

Korespondencję należy kierować na ręce sekretarza Konczaka Radom, ul. Żeromskiego 57.

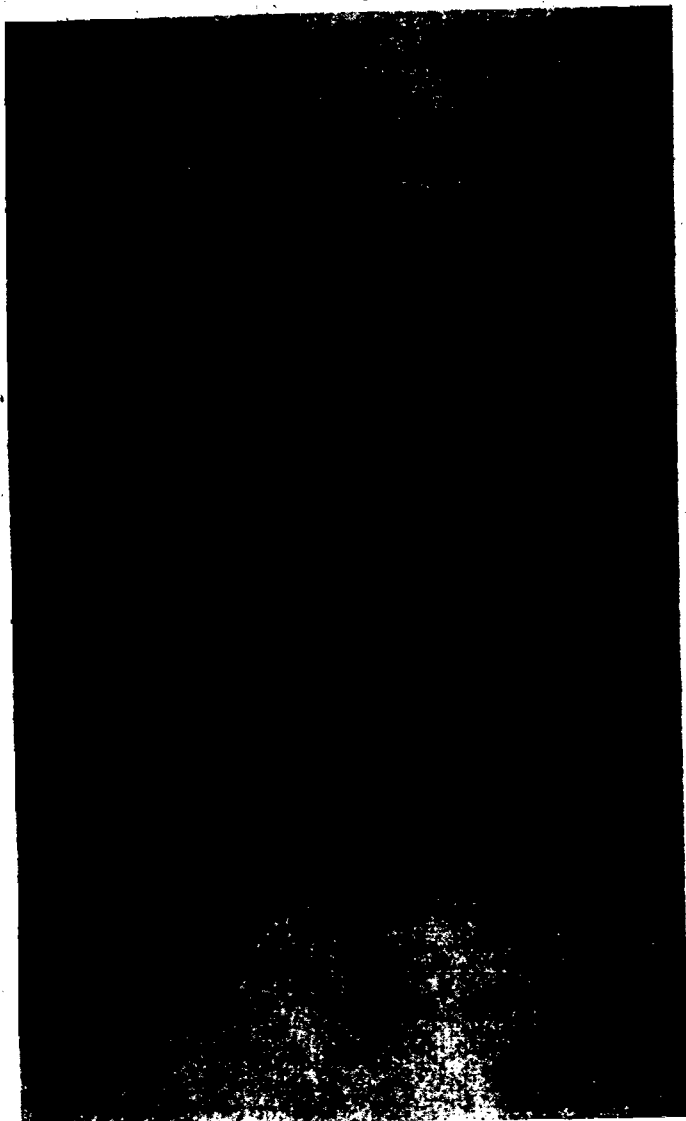
Uwaga: Zarządy Stowarzyszeń Filatelistycznych prosimy, by wszelkie pisma Stowarzyszeń do naszej Redakcji podpisywane były przez statutowo przewidziane dwie osoby.

Redakcja.

Sprostowanie.

W sprawozdaniu z Ogólnopolskiej V Wystawy Filatelistycznej w Warszawie, zawartym w Nr. 78/79 „Ikarosa”, wkradła się omyłka. Mianowicie, w tabeli przyznanych nagród — dla Kielec winno być: 2 medale brązowe.

Bloczek stratosferyczny.

Bloczek stratosferyczny.

NOWOŚCI FILATELISTYCZNE.

Albania. Z okazji 10-lecia panowania króla Zogu wydano 8 ilościowych znaczków: 1, 2, 5, 10, 15, 25, 50 q. i 1 f. Nadto ukazał się bloczek, zawierający 3 znaczki z pośród wyżej wyszczególnionych: 15, 20 i 30 q. (patrz rys.).

Angola wydała pierwsze 9 znaczków dla poczty lotniczej: 10, 20, 50 c., 1, 2, 3, 5, 9 i 10 „.

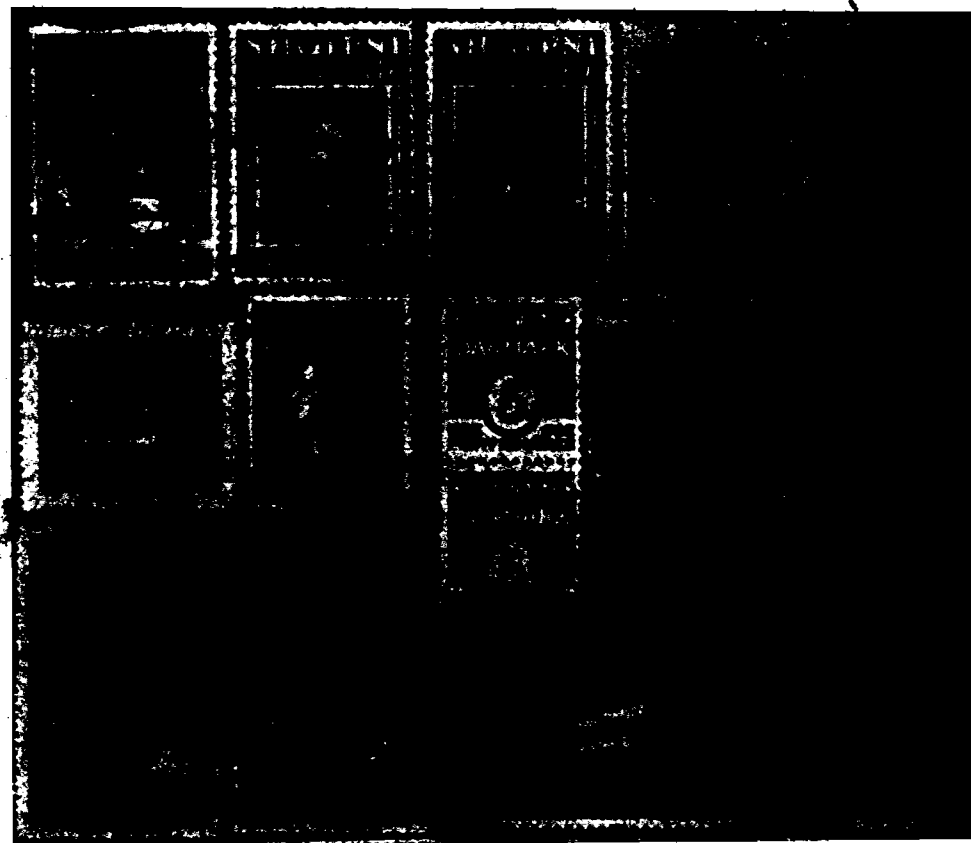
Brazylia. Mająca się odbyć w Rio de Janeiro w dniach 22 — 30 października br. międz. wystawę filatelistyczną pod nazwą „Brança

Jak zapowiadaliśmy w Nr. 80/81 Ikarosa, wydany już został bloczek stratosferyczny z okazji mającego się odbyć w końcu września br. polskiego lotu do stratosfery. Cena bloczka zł 2. Bloczki te nabywać można w urzędach pocztowych większych miast.

upamiętniono znaczkiem za 400 r. z podobizną Rowlanda Hilla — twórcy pierwszego znaczka pocztowego w Anglii i w ogóle na kuli ziemskiej w 1840 r. Znaczki brazylijskie wydano w formie bloczka po 10 sztuk w każdym. Nakład wynosi 500.000 egzemplarzy.

Chili. Wydano znaczek opłaty za 1 p. 80.

Dania. Reprodukujemy parę znaczków, wydanych z okazji wystawy filatelistycznej w Slagelse. O wystawie tej piszemy na innym miejscu.

Dominikana wydała nowy znaczek za 10 c. dla poczty lotniczej.
Francja. W dniu 1 września br. ukazał się w obiegu znaczek dobroczynny za 1.75 fr. + 50 c. na rzecz walki z rakim. Na znaczku tym umieszczono podobiznę sławnej uczoney, naszej rodaczki — Marii Curie-Skłodowskiej i jej męża, Piotra. — Nadto wydano drugi znaczek, również dobroczynny, za 65 + 60 c., przy czym nadpłata 60 c. przeznaczona została dla komitetu opieki nad uciekinierami z Hiszpanii (patrz rys.).

Haiti. 150-lecie konstytucji Stanów Zjednoczonych Am. Płn. upamiętniono znaczkiem lotniczym za 60 c.

Hiszpania (rząd narodowy). Wydano 10 znaczków o 4 różnych wariantach ku uczczeniu armii i marynarki gen. Franco (patrz rys.).

Hiszpania (rząd republikański). Ukazały się dwa nowe znaczki za 45 c. i 1.25 p., ilustrujące okropności wojny (patrz rys.). Poza tym puszczono w obieg nową serię znaczków o 5 wartościach: 5, 10, 25, 50 c. i 1 p. Na znaczkach tej ostatniej serii umieszczono reprodukcje obrazów Valasqueza.

Holandia. Z okazji 40-lecia panowania królowej Wilhelminy wydano znaczki pamiątkowe o jednakowych rysunkach: dla Holandii — 1½, 5 i 12½ c., dla Indii holend. — 2, 10, 15 i 20 c., dla Curaçao, — 1½, 6 i 15 c. i dla Surinam — 2, 7½ i 15 c. (patrz rys.).

Jugosławia. Reprodukujemy 2 znaczki z serii dobroczynnej, przeznaczonej na rzecz budowy uzdrowiska dla pracowników kolejowych. Pisaliśmy o tych znaczkach w Nr. 78/79. — Odbyte niedawno w Belgradzie IX sportowe zawody bałkańskie upamiętniono 4 znaczkami: 50+50 p., 1+1 d., 1.50+1.50 d. i 2+2 d.

Kolumbia upamiętniła 400-lecie założenia swej stolicy, Bogoty, 7 znaczkami o różnych rysunkach: 1, 2, 5, 10, 15, 20 c. i 1 p.

Marokko hiszp. Reprodukujemy znaczki lotnicze, o których była mowa w poprzednim numerze naszego pisma.

Meksyk. Odbyty w Meksyku 16 kongres urbanistyczny upamiętniono 6 znaczkami, przy czym każda wartość wydano w dwóch różnych kolorach. Znaczki te są następujących wartości: 5, 10, 20, 20, 40 c. i 1 p.

Niemcy. Tegoroczny kongres narodowo-socjalistyczny w Norymberdze upamiętniono znaczkiem za 6+19 fen. (patrz rys.).

Peru. Wydano 8 znaczków o różnych rysunkach: 2, 15, 20, 50 c., 1, 2, 5 i 10 s.

Rosja znów rzuciła na rynek filatelistyczny nową serię znaczków „turystycznych” o 12 wartościach.

Salvador uczcił znaczkiem za 30 c. setną rocznicę zgonu José Simeon Canasa, który odegrał wybitną rolę w zniesieniu niewolnictwa w Ameryce Centralnej.

Stany Zjedn. Am. Pn. wydały dalsze 3 znaczki z serii „prezydenckiej”: 5, 6 i 7 c.

Szwajcaria. Ukazały się następujące nowe wartości znaczków: 20 c., 3, 5 i 10 fr. Na znaczku za 20 c. zobrazowano widok na jezioro Lugano, a na pozostałych trzech — sceny z historii Helwecji.

Turcja. VIII międzynarodowe targi w Smyrnie upamiętniono 10 znaczkami o różnych rysunkach: 10, 30 pa., 2½, 3, 5, 6, 7½, 8, 12 i 12½ k.

Venezuela. Ku upamiętnieniu „Dnia Pracy”, który obchodzony jest 24 lipca, wydano specjalny znaczek za 25 c.

Węgry. Uniwersytet w Debreczeniu obchodzi w bież. roku 400-lecie swego istnienia. Z okazji tej wydano 6 pamiątkowych znaczków: 6, 10, 16, 20, 82 i 40 f.

Skrzynka pocztowa.

Prenumeratorem Nr. 1945. Wspomina Sz. Pan Inżynier o fałszywych odwrotkach PZP Nr. 201, 202 i 299, przy czym dwie pierwsze pochodzą z Sosnowca, a ostatnia od Triebwassera z Sanoka. Niestety Redakcji wiadomo jest o całym szeregu podobnych fałszerstw, wobec których ogół filatelistów stoi bezradny, oczekując — jak dotąd bezowocnie — na odpowiednią ustawę karną. Jedyna akcja możliwa — to podawanie nazwisk sprzedawców fałszyfikatów do wiadomości publicznej.

Znaczek Nr. 281 — 15 gr nigdy nie był wydany w kolorze brunatno-lila. Egzemplarz posiadany przez Sz. Pana zapewne zawdzięcza zmianę barwy czynnikom zewnętrznym — chemicznym, którym uległ z czasem.

59. Nowi zbieracze.

Nouveaux Membres—New Members—Neue Mitglieder.

Dalszy ciąg listy zbieraczy, oraz odnowienie prenumeraty, zmiany adresów, treści.

W rubryce „Nowi zbieracze” umieszczamy tylko tych zbieraczy, którzy wyrażają życzenie co do zamiany (podług „code”), samych zaś tylko prenumeratorów będziemy wykazywali w tej rubryce wyłącznie na żądanie z ich strony.

Suite à la liste des Adhérents.

Supplement — Nachtrag. Renouvellements — Renewals — Erneuerungen. Changement d'adresse ou de desiderata — Modifications — Abänderungen.

Dwie liczby, umieszczone w końcu każdego zgłoszenia, wskazują termin ukończenia prenumeraty, — na przykład: 4-39—kwiecień 1939 r.

Les 2 nombre qu'on voit la fin de chaque adresse indiquent la date de la fin de leur abonnement. — Exemple: 4-39 — fin avril 1939.

The 2 numbers, at the end of each address show the time when membership expired. — So I see: 4-39 — means april 1939.

Die 2 Zahlen am Schluss jeder Adresse geben die Zeit an, wann die Mitgliedschaft abgelaßt, — z. B.: 4-39. — April 1939.

Zmiana adresu, treści lub powtórzenie życzeń w rubryce „Nowi zbieracze” wynosi każdorazowo 50 gr.

Uzupełnienie code'u specjalnie dla zbieraczy polskich:

Pn	—	Polskie znaczki nieużywane wg PZP.
Pu	—	„ „ „ używane „ „
Pc	—	„ „ „ w czworobłokach.
Ps	—	Polskie stemple reklamowe i okolicznościowe.
Pl	—	„ „ listy lotnicze i balonowe.

1. Polska — Pologne.

1010. **Tadeusz Dorozala**, Poznań, Górna Wilda 71, II. A: 1, 2, 4, 8, 9-11, 19, 20. C: 70, 73, F. D. 6-39.
1190. **Dr Tadeusz Sikora**, Kraków, Grunwaldzka 18, m. 8. A: 1, 2, 4, 6, 9, 10, 12, 19, 20, 22, 24. C: 70, 71, 73, 78. F. 12-38.
1213. **Aleksy Celle**, Łuck, al. Bolesława Chrobrego 105. A: 1, 2, 4, 6, 11, 19, 20, 24. F. G. H. 8-39.
1366. **Piotr Roszkowski**, kierownik szkoły, Kolno, woj. Białostockie. E. A: 1, 2, 4, 5, 20, 19, 22, 24. C: 70-74. D. 4-39.
1420. **Inż. Fryderyk Sadowski**, Tarnowskie Góry, ul. Styczyńskiego 8a. A: 1, 2, 4, 19, 20. C: 70-73. 4-39.
1467. **Dr Henryk Fries**, Tarnów, Wałowa 89. Wymiana; Polska, Europa, kol. ang. Najchętniej biorę czystą. Kat. Michel, Yvert lub wymiana gotówkowa. C: 70—73, 75. 8-39.
1712. **Michał Landman**, Kraków, ul. Krakowska 84. A: 1-3, 6, 11, 13, 19. C: 70, 72, 73. 7-39.
1843. **Wiktor Goffryd**, Kraków, ul. Krowoderska 68. B. P. 631. A: 11, 3, 5b-6, 12, 10 valeur faciale. II, Ila, 18. 19-28. C: 71, 73. 5-39.
1854. **Lucjan Giżycki**, Warszawa I, Marszałkowska 66, m. 4. A: 1, 2, 4, 9-11, 13, 20, 23. C: 70, 71, 74. F. 7-39.
1860. **Roman Lewczuk**, Pionki, P. W. P. M. 96, m. 8. A: 1-3, 19, 20, 22, 24. C: 70-73. 7-39.
1897. **Wilhelm Rzepke**, Nowy Bytom, Skrytka pocztowa Nr. 1. A: 1, 3, 5-5b, 9, 10, 19, 20. C: 70, 73, 78. D. F. H. 8-39.
2040. **Czesław Witaszek**, Śmigiel, Rynek 20. E. A: 20, 1, 5b-6, 8, 13, 19, 24. C: 70-73. 6-39.

2043. Ryszard Kühn, Łódź, ul. Andrzeja 13. A: 1, 2, 4, 6, 10-12, 19, 20, 24. C: 70, 72-74. 8-39.
 2044. Teodor Wilk, Dąbrówka-Mała, ul. Gieschego 8, pow. Katowicki. A: 1-3, 5b-6, 11-13, 19, 20. C: 70-73. 3-39.
 2045. Stanisław Selwa, Kraków-Podgórze, ul. Orawska 1/3. A: 1, 2, 4, 5b-6, 8-12, 19, 20, 24, 25. C: 70, 73. 8-39.

14. Lotwa — Lettonie.

1872. Reginalds-Heinrichs Reiss, Lacpleša iela 77-13, Rīga. A: 1, 3, 5-6, 8-12, 19, 20. C: 73, 74, 78. 2-39

25. Finlandia — Finlande.

2015. Kauko Raulo, Juupajoki. A: 1-3, 5b-6, 9-12, 14, 19-21. C: 73, 84. F. 5-39.

Attention!

A nos adhérents qui auront présenté à „Ikaros“ de nouveaux membres nous prolongerons abonnement de deux mois à chaque nouveau membre.

Members introducing new member are entitled to 2 months free membership.

Odpowiedzi Administracji.

Dodatki do „Polskich Znaków Pocztywych“. Na liczne zapytania ponownie komunikujemy, że dodatek do P.Z.P. składa się z 2 arkuszy (32 str.). Pierwszy arkusz (str. 389-404) rozesłany był bezpłatnie prenumeratom „Ikarosa“ przy Nr. 66/67 (maj — czerwiec 1937 r.), drugi zaś arkusz, (str. 405-420) — przy Nr. 75 (luty 1938 r.).

Nieprenumeratorki mogą nabywać cały dodatek za zł 1.50, lub pojedyncze arkusze po 75 gr.

ANNONCES

OGŁOSZENIA

Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Une annonce de cette grandeur ne coûte
 que ffrs. 15.—ou 5 coup. - répon. - intern.
 3 fois „ 40.— „ 12 „ „ „ „
 OU
 En timbres-poste (usés):
 1 fois ffrs. 80.—
 3 „ „ 200.—
 Base Yvert 1939.
 Payement d'avance

Eine Anzeige in dieser Grösse kostet
 nur RM. 2.—oder 5 Int. Ant.-scheine
 3 Mal „ 5.— „ 12 „ „ „ „
 oder
 In Briefmarken (gebr.):
 1 Mal Mk. 20.—
 3 „ „ 50.—
 Bassis Michel 1939.
 Vorauskassa.

Nowości

<i>N-ry pg Michla</i>	<i>zł gr</i>
Litwa—Olimpiada 4 w. * o	2.50
„ „ z nadr.	2.50
Luxemburg—Willibrord 6 w. *	7.25
Rumunia—królowie 11 w. *	4.15
„ Grigorescu 5 w. *	1.50
Watykan—nowe lotn. 8 w. *	8.75
O K A Z J E:	
Polska—Sosnowiec I wyd., 3 i 10 kop. z gwar. prof. Miksteina o	8.50
Belgia, 190—202, jub. zn. *	18.75
„ 216—220, gruźl. *	2.90
„ 235—243 Orval *	18.—
„ 244—249 katedry *	9.50
„ 266-9, 308, 328, expr. o	4.75
„ 279—284 dobrocz. *	13.50
„ 293—295 B. I. T. *	4.75
„ 296—302 zamki *	9.50
„ 318—324 królowa *	21.50
„ 337—345 Mercier *	120.—
„ 346—347 piechota *	24.—
„ 351—357 sanatorium *	29.—
„ 358—369 Orval *	78.—
„ 370—376 gruźl. *	48.—
„ 381 Benoit *	1.60
„ 386—387 inwal *	7.—
„ 388—389 „ *	7.—
„ 390—396 jeździec *	30.—
„ 399—401 dzieci król. *	3.30
„ 402—404 dyliżans *	2.90
„ 407—414 Astrid, żal. * o	8.75
„ 434—441 Baudouin *	3.30
„ 442 dzień znaczka *	3.30
„ 443—450 Astrid z dzieck. *	8.45
„ 457—464 dobrocz. *	3.50
Estonia—115—118 dobrocz. *	3.50
„ 126—129 Pirta * o	1.60
„ 132—135 dobrocz. o *	7.25
„ „ 1938 * o	5.90
Litwa—220—223 lotn. 4. w.	3.—
„ 281—287 10-lec. niepod. *	3.25
„ 307—311 lotn. *	1.—
„ 316—323 A lub B, kraj. *	4.75
„ 324—331 A lub B, lotn. *	4.75
„ 332—339 A lub B, dobr. *	4.75
„ 340—347 A lub B, lotn. o *	4.75
„ 348—355 A lub B, lotn. o *	5.—
„ 356—363 A lub A, Ausra *	4.75
„ 364—371 A lub B, dobr. o *	4.75

BLOKII

<i>N-ry pg Michla</i>	<i>zł gr</i>
Litwa—372—379 A lub B, lotn. o *	5.—
„ 385—390 Darius o	9.75
Lotwa—124—128 Tschakste * o	4.70
„ 132—137 10-lec. niep. *	5.40.
„ „ „ o	2.70
„ 153—158 A, Rainis * o	19.25
„ „ „ B, „ * o	11.25
„ 159—160 A, lotn. * o	12.25
„ „ „ B, „ * o	7.50
„ 188—190 A, lotn. * o	7.50
„ „ „ B, „ * o	6.25
„ 192—196 A lub B	2.40
„ 197—201 A lub B	6.50
„ 202—204 A dobr. lot. * o	12.—
„ 202—204 B „ „ * o	10.—
„ 210—214 A lotnicze * o	9.75
„ 210—214 B „ „ * o	9.—
„ 215—218 A lotn. * o	6.50
„ 215—218 B „ „ * o	5.25
„ 225—227 A „ „ * o	6.50
„ 225—227 B „ „ * o	6.—
„ 228—231 A „ „ * o	13.50
„ 228—231 B „ „ * o	11.50
„ 238—241 dzien. * o	1.55
„ 242—245 Biały Krz. * o	1.60
„ 246—252 pomniki * o	2.25
„ 253—261 Ulmanis o	3.25

BLOKI

Belgia—Bruksela 1921	90.—
„ „ 1924	27.—
„ Antwerpia 1930	17.—
„ Bruksela 1931 (kapral)	16.50
„ Siteb	12.50
„ Borgerhout	6.—
„ Charleroi	6.—
„ Ysaye	5.—
„ Pomnik kr. Alberta	4.25
„ Koekelberg	3.30
Estonia—dobr.	5.90
„ —100-lecie T-wa Nauk.	2.50
Francja—Paryż 1925	33.—
„ Pexip 1937	7.50
„ kolonia 24 bl.	25.—
Luxemburg—Dudelange	5.75
Lotwa—pamiętk.	3.30
Monako—książe * o	3.50
Węgry—Kongres Eucharyst.	7.25
„ —Wystawa Filatelist.	5.25

Wszystkie bloki niestemplowane, o ile nie zaznaczono inaczej. Posiadamy także wielki wybór znaczków innych krajów Europy. Ceny na zapytanie. Na odpowiedź prosimy załączać znaczek. Ceny bez zobowiązań. Na przesyłkę — doliczać 80 gr. Specjalnych cenników nie mamy. * = nieużywane, o = używane.

Wysyłamy wybory znaczków — za podaniem referencji.

„Filatelia Polska“

Białystok, skrzynka pocztowa Nr. 51. Konto P.K.O. Nr. 145.694.

ZAMIANA

znaczków polskich z uwzględnieniem wszelkich odmian. Podstawa: Podręcznik Ikarosu. Zbieram i zamieniam polskie opłaty maszynowe na kopertach. **Wł. Czarnocki, Radom, ul. Broni 1, m. 49.**

„IKAROSY“

z lat poprzednich, zawierające ciekawą treść dla filatelisty, są już na zupełnym wyczerpaniu.

Posiadane jeszcze z lat 1929—1934 numery 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 26, 31, 33, 34, 35, 37, 39, 40, 41, 42 i 43—razem 18 egzemplarzy—wysyłamy za zł. 7.—

Pojedyncze egzemplarze po 65 gr.

IKAROS, BIAŁYSTOK.

Taniol Taniol!

GNIEZNO

na oryginalnych listach z gwarancją p. W. Rachmanowa, kasownik Trzemeszno.

POCZTA POLSKA 25/80

odwrotka na listach oraz inne rzadkie znaczki polskie bardzo tanio.

Prosimy o łask. nadesłanie listy braków na znaczki Europy i Zamorza.

Specjalność:

Polska, Niemcy, — państwa niemieckie, — nowości.

„FILATELIA“

Bydgoszcz, Marszałka Focha 34.

Dom Filatelistyczny,
godny zaufania.

Znaczki podwodne Hiszpanii.

Kto pragnie otrzymać w pięknie ofrankowanym liście kolekcję znaczków wydania rządu republikańskiego, zawierającą przeszło 100 sztuk rozmaitych znaczków i bloczków — ten winien nadesłać najmniej 5.000 znaczków obiegowych, w tym pewną liczbę obrazkowych, swego kraju. Przy nadesłaniu większej ilości znaczków — w odpowiednio większej liczbie wysyłam Hiszpanię. Zezwolenie na zamianę — posiadam. **J. Perez Cortina, Apartado 922, Barcelona, Hiszpania.**

ACHTUNG!

Suche Tauch mit der ganzen Welt. Nehme alle Marken und Block. Gebe Finnland, Nachbarstaaten und Island — Blocks. Basis Michel oder Yvert 1938-39. Erstsendingen phil. frankiert an **Kauko Raulo, Juupajoki, Finland.** (82-85.)

BEZPŁATNIE

każdy otrzyma znaczków poczt. **WARTOŚCI 15 FR.**

pg Yverta, 15 różnych państw, kto zaabonuje.

REVUE INTERNATIONALE

d'Échange de Timbres-Poste et de Tourisme.

Pismo to, objętości 20—30 str., ukazuje się 8 razy do roku.

Każdy prenumeratorem ma prawo do umieszczenia bezpłatnie 5 ogłoszeń o zamianie znaczków.

Prenumerata roczna:
15 fr. belgijskich.

Adres: **Jos. Philippen**
Botermarkt 10, Diest, Belgia.